Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 91767

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Invoering Omgevingswet/Wkb in relatie tot Legesverordening 2023.

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

In verband met de beoogde invoering van de Omgevingswet (OW) en de wet Kwaliteitsborging bouw (Wkb) de volgende keuzes te maken;

1. In te stemmen met het zoveel mogelijk aansluiten bij het VNG model van de legesverordening 2023;
2. In te stemmen met de keuze om een percentage te heffen voor de Bouwkundige toets en de Ruimtelijke toets en geen vast bedragen te hanteren;
3. In te stemmen met de keuze om het tarief van het Omgevingsoverleg voor 100% te compenseren, als binnen 6 maanden conform de uitkomsten van het Omgevingsoverleg een aanvraag wordt ingediend;
4. In te stemmen met differentiatie in tarieven voor een Buitenplanse Omgevingsplan Activiteit (BOPA);
5. In te stemmen met het harmoniseren van tarieven voor Druten en Wijchen voor Omgevingsplannen.
6. In te stemmen met het heffen van leges voor milieubelastende activiteiten.

Aanleiding
Op het moment van dit schrijven (begin oktober 2022) is het nog steeds onduidelijk of de invoering van de Omgevingswet en de Wkb definitief doorgaan per 1 januari 2023. De eerste kamer zal hierover begin november 2022 definitief beslissen. Ervan uitgaande dat de invoering doorgaat moet er een aantal keuzes worden gemaakt.
Dit komt omdat er een hele nieuwe model legesverordening is opgesteld door de VNG die ook anders van opzet is dan de huidige. De legesverordening bevat de volgende aandachtspunten:

- De tarieventabel is een model met een open structuur, zoals een cafetariamodel (met een uitputtende lijst met mogelijke legesactiviteiten);
- De terminologie en referentie naar wetsartikelen wordt geactualiseerd;
- Nieuw is de mogelijkheid om leges te gaan heffen voor milieuvergunningen (de milieubelastende activiteit);
- In alle gevallen is een goede kostenonderbouwing nodig. De geraamde baten mogen de geraamde lasten niet overschrijden.

Wij willen u alvast een aantal keuzes voorleggen waarna in de raadsvergadering van 15 december 2022 de definitieve legesverordening met tarieventabel door u wordt vastgesteld.

Daarnaast leggen we u alvast de (concept) legesverordening (bijlage 1) en de daarbij horende tarieventabellen voor ingeval van doorgaan van de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2023 (bijlage 2) en in geval van uitstel/afstel (bijlage 3). In dat geval gelden de huidige tarieven met een index van 3%.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
16-12-2021	Vaststellen leges- en belastingverordeningen 2022

Gewenst resultaat
Per 1 januari 2023 de legesverordening 2023 in werking laten treden. In verband met het inwerking treden van de Omgevingswet/Wkb dienen vooraf een aantal keuzes te worden gemaakt. Deze worden verwerkt in de vast te stellen tarieventabel bij de legesverordening 2023.

Argumenten
1.1 Aansluiten bij het VNG model zorgt voor uniformiteit en efficiënte verwerking van wijzigingen.
In het regionale overleg van de projectleiders Omgevingswet is afgesproken dat iedere gemeente zoveel mogelijk aansluit bij het VNG model voor de legesverordening. In ieder geval wordt de artikelnummering van het VNG model aangehouden. Dit ten behoeve van uniformiteit en het efficiënt kunnen werken van de Omgevingsdienst, gemeenten en voor inwoners van onze regio.

2.1 Door de beoogde invoering van de WKB wordt de bouwtechnische toets door een gecertificeerde marktpartij uitgevoerd.
Door de invoering van de WKB vervalt een deel van de leges bij bouwwerken met gevolgklasse 1 (Dit zijn met name grondgebonden woningen, inclusief garage en kantoor aan huis en bedrijfspanden van maximaal 2 bouwlagen). Op basis van de impactanalyse van de WKB volgt dat het heffen van een percentages over de bouwkosten de voorkeur heeft vanwege een hogere kostendekkendheid.
Bij gevolgklasse 2 en meer bedragen de percentages, voor de Bouwkundige toets en de Ruimtelijke toets, samen het huidige percentage die over de bouwkosten worden gegeven (namelijk 2,8%).

3.1 Bij de invoering van de Omgevingswet willen we Omgevingsoverleg (vooroverleg) stimuleren.
De korte procedure is het uitgangspunt van de Omgevingswet. Daarom is het fijn als aanvragen eerst als Omgevingsoverleg beoordeeld kunnen worden. Dat stimuleren we door het tarief voor het Omgevingsoverleg voor 100% te verrekenen met de leges voor een aanvraag als binnen 6 maanden conform de uitkomsten van het Omgevingsoverleg de aanvraag wordt ingediend.

4.1 Differentiatie van tarieven bij BOPA
We kiezen voor differentiatie in tarieven voor een Buitenplanse OmgevingsPlan Activiteit (BOPA) omdat er verschil is in simpele en complexe afwijkingen.

5.1 Taakstelling binnen de WDW is harmonisatie.
Een taakstelling binnen onze organisatie is het harmoniseren van beleid, verordeningen enz. van Druten en Wijchen. Een groot deel van de legesverordening Druten en Wijchen is al in 2022 geharmoniseerd, echter de laatste harmonisatieslag nu is leges voor de omgevingsplannen (voorheen bestemmingsplannen).

6.1 Invoeren van leges voor milieubelastende activiteiten.
Nieuw is dat gemeenten leges kunnen gaan heffen voor milieubelastende activiteiten. Het gaat niet langer om de milieu-inrichting als zodanig, maar om de activiteiten die milieubelastend zijn. Voor het tarief sluiten we aan bij de gemaakte kosten van de ODRN. De regiogemeenten en de provincie Gelderland gaan deze leges ook heffen.

Tegenargumenten en risico's
3.1 Het niet compenseren betekent hogere legesopbrengsten voor de gemeente en hogere kosten voor de inwoner, zodat deze geen Omgevingsoverleg gaat indienen.
4.1 Het niet differentiëren van het BOPA tarief leidt tot hogere legesopbrengsten voor de gemeente, echter voor hogere kosten voor de inwoner dan hij gebruikelijk gewend was. Daarbij komen voor de inwoners dan ook nog de extra kosten voor het laten uitvoeren van de Bouwtechnische toets door een gecertifieerde marktpartij, als sprake is van een bouwwerk gevolgklasse 1 op grond van de Wet kwaliteitBorging.

Financiële gevolgen
De financiële gevolgen van de invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging zijn nog niet helemaal goed aan te geven. Door het overhevelen van werkzaamheden maar de markt (gevolgklasse 0 en 1) besparen we op de personeelskosten. Hier staat een lagere opbrengst van leges tegenover. Verder vindt er compensatie plaats via het Rijk en zullen er door de invoering van leges voor milieubelastende activiteiten hogere legesopbrengsten worden gegenereerd.

Voor de begroting 2023 gaan we er vooralsnog van uit dat we kostenneutraal uitkomen. In de risicoparagraaf nemen we wel een bedrag op voor mogelijke gevolgen. In 2023 gaan we de daadwerkelijk gevolgen van de invoering monitoren en dit nemen we mee in het vervolgtraject.

We leggen u alvast de (concept) tarieventabellen voor. Dit ingeval van doorgaan van de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2023 (bijlage 1) en in geval van uitstel (bijlage 2). In dat geval gelden de tarieven van 2022 met een index van 3%.

Communicatie
Het traject van definitieve vaststelling en publiceren van de leges volgt na het raadsbesluit van 15 december 2022.

Inwonersparticipatie
Niet van toepassing

Uitvoering of Vervolgstappen
De keuzes zullen worden verwerkt in de legesverordening met bijbehorende tarieventabel voor 2023. Dit wordt vervolgens in de raad van 15 december 2022 aan u voorgelegd ter besluit name.

Geheimhouding:
Niet van toepassing